

Zápis z 5. zasedání Monitorovacího výboru IROP 2021-2027

Datum konání:	15. května 2024, od 13:00 hodin
Místo konání:	Nové Adalbertinum, Hradec Králové
Jednání řídil:	Mgr. Leo Steiner, předseda MV IROP
Zapsala:	Ing. Eva Krouželková

Program zasedání

1. Úvodní slovo předsedy Monitorovacího výboru IROP
2. Úvodní slovo zástupce Evropské komise
3. Projednání programu 5. zasedání Monitorovacího výboru IROP
4. Informace o stavu realizace programu
5. Informace o pokroku plánovaných operací strategického významu
6. Vyhodnocení Ročního komunikačního plánu IROP 2023
7. Různé
8. Závěry z 5. zasedání Monitorovacího výboru IROP

Zúčastnění členové, náhradníci a osoby pověřené plnou mocí

Steiner Leo, Mazal Rostislav, Linhart Tomáš, Voves Jiří, Miškovičová Helena, Ševčíková Ivana, Botová Anna, Bučilová Radka, Grygarová Kateřina, Bogdanov Stanislav, Franěk Petr, Chlupáčová Lucie, Ulrich Michal, Sommerová Martina, Špatenka Jan, Hůlková Gabriela, Hoffman Filip, Čech Pavel, Kozlová Lucie, Snovický Rostislav, Florian Jan, Charouzek Gustav, Gaillyová Yvonna, Schönherrová Eva, Sedláček Milan, Kosejk Jaromír

Zúčastnění hosté

Hlavatá Andrea, Pešková Sára, Boijmans Pascal, Koubková Naděžda, Pekárek Aleš, Fišerová Martina, Číkarová Helena, Žiak Miloslav, Brodská Jana, Krouželková Eva, Rulcová Simona, Nohelová Kateřina, Komoňová Hana, Kuchyňková Iva, Beránek Jiří

Usnesení ze zasedání

Monitorovací výbor Integrovaného regionálního operačního programu (MV IROP)

I. schválil

- a) Program 5. zasedání MV IROP

II. projednal a vzal na vědomí

- a) Informaci o stavu realizace programu
- b) Aktualizaci harmonogramů výzev pro roky 2022, 2023 a 2024;
- c) Informaci o pokroku plánovaných operací strategického významu;
- d) Vyhodnocení Ročního komunikačního plánu IROP na rok 2023.

1. Úvodní slovo předsedy Monitorovacího výboru IROP

Leo Steiner, předseda MV IROP

Privítal účastníky 5. zasedání MV IROP 2021-2027 a zahájil jednání.

2. Úvodní slovo zástupce Evropské komise

Pascal Boijmans, Evropská komise (DG Regio)

Uvedl, že program probíhá velmi dobře, první platby již byly uskutečněny a připravuje se hodnocení průběhu tohoto období. Zdůraznil pokročilý stav příprav v České republice, kde jsou jednání s koordinačním orgánem již naplánována.

Dále také připomněl, že příští rok se uskuteční tzv. Midterm Review Process, pro který bude Komise připravovat webinář pro členské státy. Dodal, že v současné době mohou státy zasílat své dotazy, které budou během webináře zodpovězeny. S tím také souvisí probíhající debata o budoucnosti kohezní politiky po roce 2027, v rámci které je i Česká republika velice aktivní.

Zmínil důležitost flexibilního přístupu k alokaci prostředků, který zohledňuje specifická doporučení jednotlivých zemí. Toto je zásadní pro nadcházející rok a bude hrát roli při tvorbě budoucí kohezní politiky. Dále prezentoval klíčová zjištění z kohezní zprávy, která byla publikována na konci března. Zdůraznil, že zpráva sleduje konvergenci HDP na obyvatele, kde došlo k nárůstu z 52 % v roce 2004 na 80 % v roce 2023. Upozornil na význam kohezní politiky, která spolufinancuje až 13 % veřejných investic, v méně rozvinutých regionech až 51 %.

Zpráva také odhalila nerovnoměrnou konvergenci uvnitř EU. Některé regiony, zejména hlavní města, získávají více, zatímco jiné oblasti zaostávají. Dále byly prezentovány mapy růstu HDP na obyvatele mezi lety 2001 a 2021, které ukazují vyšší růst ve střední a východní Evropě, včetně České republiky, s výjimkou severozápadu. Sociální konvergence v rámci EU ukazuje zlepšení v zaměstnanosti a sociální inkluzi, avšak v jižní Evropě a Rumunsku stále přetrvávají problémy s vysokou nezaměstnaností. Vzdělanost se obecně zvýšila, ale v některých regionech je stále obtížné najít kvalifikované pracovníky. Demografické změny představují další výzvu, zejména kvůli stárnoucí populaci a migraci mladých lidí. Pascal zdůraznil potřebu řešit odliv talentů a zvyšovat kvalifikaci pracovní síly. Prezentace také zahrnovala potenciál solární a vodní energie v ČR, kde Praha a jihovýchodní regiony jsou označeny za silné inovátory. Naopak severozápadní region zůstává nejméně inovativní.

Na závěr upozornil na geopolitické tenze, jako válka na Ukrajině a migrace, které mohou ovlivnit kohezní politiku. Kvalita veřejné správy a právního státu byla označena

za klíčové faktory pro efektivní využívání kohezních fondů. Dle jeho slov kohezní politika celkově přispěla k růstu HDP v ČR o 3-4,5 % v Čechách a 4,5-6 % v Moravskoslezském kraji. Zpráva poskytuje důležité podklady pro přípravu dalšího programovacího období 2028-2034.

3. Projednání programu 5. zasedání Monitorovacího výboru IROP 2021-2027

Leo Steiner, předseda MV IROP

Představil program 5. zasedání MV IROP 2021-2027.

4. Informace o stavu realizace programu

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Zahájil obecnými informacemi o stavu programu k 30. 4. 2024: vyhlášeno bylo 104 kontinuálních výzev v objemu necelých 112 mld korun z celkových 118 mld korun, což činí 95 % alokace programu. Předloženo na Centrum bylo již téměř 3000 projektů za 52 mld korun, z toho méně než 1000 žádostí v objemu 13,5 mld korun je aktuálně v procesu hodnocení a téměř 2000 projektům za skoro 40 mld korun byl vydán právní akt (tj. 33 % programu). Příjemcům bylo proplaceno už 2,6 mld korun (téměř polovina z toho v čisté a aktivní mobilitě), a vůči Evropské komisi bylo certifikováno 1,8 mld korun.

Porovnal čísla se stavem administrace IROP 2014-2020 ve stejné fázi, IROP 2021-2027 má náskok ve všech údajích.

Prezentoval 4 uzavřené výzvy od minulého jednání MV, které se naplnily přibližně na 120 %. Dále zdůraznil, že v oblasti e-governmentu a kybernetické bezpečnosti je v právních aktech přibližně 42 % alokace, ve vzdělávací infrastruktuře je s vydaným právním aktem 64 % alokace, v kulturním dědictví 52 % alokace a v čisté a aktivní mobilitě je 50 % alokace. Na druhou stranu v zelené infrastrukturu je zatím 0 v právních aktech, protože Centrum dokončuje hodnocení prvních předložených projektů. Komunitně vedený místní rozvoj byl podmíněný schvalováním programových rámců, takže tam je zatím 9 % alokace s právním aktem.

Ukázal v grafu objemy prostředků v právních aktech v přepočtu na obyvatele krajů. Premiantem je Zlínský a Plzeňský kraj, naopak na druhé straně spektra stojí Středočeský a Liberecký kraj.

Dál představil mapu hospodářsky slabých a ohrožených území (HSOÚ) a bývalých vojenských újezdů, které definuje Strategie regionálního rozvoje a kde by měla být koncentrována pomoc. Výzvy IROP nejsou většinou zaměřené zvláště na HSOÚ a mimo HSOÚ, ŘO předpokládá, že například kraje by měly o tomto zacílení rozhodovat samy. Graf objemu prostředků s právním aktem rozděleným podle místa realizace rozděleným na hospodářsky slabé ohrožené území a mimo ta území ukazuje, že třeba Jihomoravský kraj dává pouze 13 % na HSOÚ, naopak v Olomouckém kraji směřuje do HSOÚ velký podíl výdajů. Důvody nejsou jednoznačné, ale vedou k zamyšlení nad správným zacílením podpory. Na dalším grafu objemu prostředků na obyvatele v kontextu v HSOÚ/mimo HSOÚ vyčnívá Pardubický kraj, kde do HSOÚ v přepočtu

na obyvatele jde skoro dvakrát tolik než v projektech, které jsou mimo HSOÚ. Vyzdvihl výzvy na veřejnou infrastrukturu cestovního ruchu, které jsou pilotně zacílené jen na HSOÚ. Strategie regionálního rozvoje říká, že rozvoj cestovního ruchu v tomto území je příležitostí pro nastartování toho území.

Následně prezentoval predikce čerpání z předloženého počtu žádostí o platbu a také ze souhrnných žádostí o platbu. ŘO předpokládá splnění predikcí čerpání v souhrnu za celý rok. Dál nastínil výhled plnění pravidla n+3. Plánované žádosti o platbu v projektech, které mají vydané právní akty, by měly do konce roku 2025 pravidlo splnit s rezervou 38 %, to znamená na 138 %.

Naznačil výhled do dalších let: z plánovaných žádostí o platbu predikce na rok 2026 vychází v tuhle chvíli na 95 %.

Dál se věnoval integrovaným nástrojům. Všechny programové rámce jsou schválené, všechny výzvy v ITI i v CLLD jsou vyhlášené a žadatelé předkládají projekty do výzev.

Pak zmínil další z územních nástrojů, tzv. regionální akční plán (RAP), což jsou prostředky koordinované na úrovni krajů, týká se to silnic, středních škol, IZS, deinstitucionalizace a speciálních škol. Díky silnicím a středním školám je již přibližně 42 % alokace RAP v předložených projektech. U ITI je to 35 %, a CLLD je na 21 %. Vše funguje rychleji na základě znalosti, zkušenosti a vzájemné komunikace s nositeli těch nástrojů. Přesto jsou některé MAS, které i více než 400 dnů poté, co měly schválený programový rámec, nemají žádný předložený projekt. S těmi bude potřeba komunikovat, zda nemají nějaký problém.

K povinným informacím uvedl, že ŘO neeviduje žádné stížnosti a podněty v souvislosti s uplatňováním Listiny základních práv EU a úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. A dodal, že Česká republika má splněné všechny základní podmínky, které se týkají IROP.

Aleš Pekárek, ŘO IROP

Na začátek představil pravidelné aktualizace harmonogramu IROP. Aktualizace za rok 2022 a 2023 jsou formální, v harmonogramu pro rok 2022 proběhl přesun prostředků v IZS ve prospěch tzv. městeček bezpečí v Olomouckém kraji a v Moravskoslezském kraji. U 27. výzvy na nízkoemisní a bezemisní vozidla došlo k navýšení alokace, aby mohl být se 100 % schválen projekt mírně překračující alokaci výzvy. Také ve zdravotnictví došlo k přesunům alokací, které souvisí s harmonogramem roku 2024.

V harmonogramu pro rok 2023 došlo k prodloužení výzev na památky do června 2024. Dále není v plánu výzvy prodlužovat a o případné zbývající alokaci bude jednat pracovní tým. Dále byla prodloužena výzva na zelenou infrastrukturu pro Prahu až do 6/2025. V oblasti zdravotnictví byly přesunuty výzvy na infekční kliniky na rok 2024.

V harmonogramu výzev na rok 2024 došlo k posunu vyhlášení výzev na komunitní psychiatrickou péči na květen 2024. Naopak vyhlášení výzev na sociální bydlení II proběhlo o půl roku dříve v lednu 2024 a zvlášť byly vyhlášeny výzvy na sociální bydlení pro KPSV. Sociální bydlení má tedy v současné době vyhlášeny čtyři individuální výzvy.

Leo Steiner, předseda MV IROP

Znovu připomněl, že v IROP už nehrozí žádné „klišáčky“.

Zmínil původní pochybnosti o vyčerpání alokace na zelenou infrastrukturu, kde jsou podmínky nastavení velmi přísné. Část prostředků bylo přelokováno do OPŽP. Aktuálně je sice v právních aktech 0, ale alokace výzev vyjma Prahy už jsou pokryté žádostmi. Poděkoval za spolupráci Agentury pro ochranu přírody a krajiny.

Jaromír Kosejk, Agentura ochrany přírody a krajiny

Zmínil, že původní předpoklad byl v oblasti veřejných prostranství ±180 žádostí ve všech výzvách, pak byly obavy, že to bude méně. A nyní je odhad celkového počtu asi 320 žádostí, to znamená o nějakých 80 % více, než bylo předpokládáno.

Pascal Boijmans, Evropská komise

Poděkoval za detailní informace k zelené infrastruktuře a zároveň vyjádřil potěšení, že projekty e-governmentu, které byly v předchozím programovém období problematické, jsou mnohem úspěšnější.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Zmínil, že v oblasti kybernetické bezpečnosti, která byla pomalá v minulém programovém období, ale pod tíhou všech těch skutečností, které se dějí v oblasti kybernetické bezpečnosti, tak jak města a obce, i stát předkládají kvalitní projekty. Napomohlo to, že existují příklady dobré praxe. Vyjádřil názor, že absorpce v této oblasti by byla nekonečná a pro nové období bude potřeba najít vhodné zacílení.

Jan Florian, Národní síť místních akčních skupin

Uvedl, že MAS se cítí pod tlakem, že by měly rychle čerpat a podstatnou část své alokace vyčerpat do poloviny příštího roku. To není v souladu s tím, že je třeba cílit na kvalitu a na komunitní projednání projektů. Poprosil, zda by komunitně vedeného místního rozvoje mohl být přístup zaměřený spíše na kvalitu.

Leo Steiner, předseda MV IROP

V reakci uvedl, že cíl ve smyslu plnit pravidla n+3 a dočerpat je standardní a prioritou je přínosy a efekty co nejvíce maximalizovat kvalitativně.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Doplnil názor, že se dá čerpat rychle i kvalitně. ŘO bude detailně zkoumat ty důvody, proč má nějaká MAS schválený programový rámec už 430. den, a ještě žádný projekt nebyl předložen. Navrhl možnost probrat toto téma na dalším MV na podzim.

5. Informace o pokroku plánovaných operací strategického významu

Aleš Pekárek, vedoucí oddělení řízení

Představil individuální strategické projekty:

1. Centrála Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost v Brně – Černá pole, IROP přispěje na hardwarovou a softwarovou část, projekt je v přípravě, měl by být brzy podán, budova již má stavební povolení;
2. Digitalizace konzulárních agend českých zastupitelských úřadů, hlavní projektový manažer se stal mezitím velvyslancem v Thajsku, je v plánu setkání ŘO s ministerstvem zahraničních věcí;
3. Jednotný systém varování a informování, což zaštiťuje Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, projekt je v přípravě, část projektu je financována z Národního plánu obnovy;
4. Polytechnická škola ve Veselí nad Moravou, již má právní akt a je v realizaci, je to velice zajímavý a progresivní projekt;
5. Klinika infekčních nemocí ve FN Hradec Králové, projekt je v přípravě, stavební povolení bylo vydáno a letos by měl být podán a zahájen.

Simona Rulcová, vedoucí oddělení integrovaných nástrojů

Uvedla, že v ITI je šest strategických projektů, z toho jsou dvě integrovaná řešení:

1. Park Čtyři dvory v ITI České Budějovice v oblasti zelené infrastruktury, v projektu probíhají stavební řízení, v prosinci tohoto roku by mělo být vydáno stavební povolení, v první polovině příštího roku by měl být projekt předložen a dokončení je naplánováno na 2026;
2. Dům sociálních služeb mikroregionu Tanvaldsko v ITI Liberec – Jablonec nad Nisou, projekt poprvé neprošel přes hodnocení z důvodu veřejné podpory, byl upraven a na konci dubna byl znovu podán;
3. Klášter Rosa Coeli je jedním z integrovaných řešení v Brněnské metropolitní oblasti. V integrovaném řešení jsou celkem čtyři projekty – a) Infocentrum v oblasti cestovního ruchu čeká na vydání právního aktu, b) Jižní zahrada již má vydaný právní akt c) kulturní památka již má vydaný právní akt a d) cyklistická trasa je v procesu hodnocení;
4. Centrální dopravní terminál Jihlava v ITI Jihlavské aglomerace, projekt je podán, má vydáno stavební povolení, nyní probíhá hodnocení
5. Kasárna muzejní kreativity v ITI Hradecko pardubické aglomerace, projekt již má vydán právní akt a je vypsáno výběrové řízení na zhotovitele stavby;
6. Vodíkové údolí v ITI Ostrava, jedná se o integrované řešení složené z a) nákup autobusů a b) vodíkové plničky, tento projekt je pozastaven do doby nalezení prostředků na dofinancování a prověření realizovatelnosti řešení.

Andrea Hlavatá, Evropská komise

Zmínila, že EK mrzí odklad projektu Jednotného systému varování a informování a požádala o komunikaci s žadatelem, aby byl projekt co nejdříve předložen. Stejně tak vyjádřila lítost, že by nemusel být realizován projekt Vodíkového údolí, který EK považuje za velmi důležitý, strategický a inovativní.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Vyjádřil víru, že ITI Ostrava projekt Vodíkového údolí bude realizovat, přestože oproti předpokladu bude podpora IROP jen kolem 40 %. Nejdražší jsou vstupní náklady na výrobu vodíku a dotaci IROP lze žádat až na plničku a následně autobusy.

Stanislav Bogdanov, Ministerstvo vnitra

V zastoupení hasičů pohovořil o projektu Jednotného systému varování, jedná o projekt v celkové hodnotě asi 1 mld korun, který bude rozdělený a rozetapizovaný z důvodu financování z různých zdrojů. Nejprve musí být zrealizovány projekty v Národním plánu obnovy do konce roku 2026 a k dokončení celého projektu by měly sloužit finanční prostředky z IROP.

Leo Steiner, předseda MV IROP

Podotkl, že téma vodíku je financované v Operačním programu Spravedlivá transformace a je možné, že by projekt Vodíkového údolí mohl být financován z různých zdrojů.

Sára Pešková, Evropská komise

Zeptala se, zda kromě projektu Vodíkového údolí hrozí riziko, že by nějaký strategický projekt odstoupil nebo nebyl realizován.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

ŘO předpokládá, že se mohou u projektů měnit nějaké parametry nebo jejich rozsah, ale i díky přímé komunikaci aktuálně nehrozí riziko odstoupení.

Leo Steiner, předseda MV IROP

Připomněl návštěvu projektů ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, která již má strategický projekt infekční kliniky připravený k předložení.

6. Vyhodnocení Ročního komunikačního plánu IROP 2023

Jana Brodská, ŘO IROP

Představila vyhodnocení ročního komunikačního plánu za ŘO IROP, který se zaměřoval primárně na absorpční kapacitu pro nové období. Uvedla, že Řídicí orgán uspořádal 22 seminářů, kterých se zúčastnilo 426 potenciálních příjemců nebo žadatelů, došlo k překlopení webu do nového období a vytvořila se microsite New European Bauhaus, RegioStars a ke strategickým projektům. Dále bylo zpracováno 63 tiskových zpráv a 4 factsheety. Informovala také o proběhlé výroční konferenci, která byla tematicky zaměřená na přínosy evropských fondů pro sociální bydlení v České republice.

Co se týče Centra pro regionální rozvoj České republiky, to se taktéž zaměřilo na absorpční kapacitu. V konzultačním servisu bylo zodpovězeno přes 4000 dotazů a bylo vydáno několik tisíc letáků a brožur.

Vzhledem k tomu, že ŘO IROP neuskutečnil v tomto programovém období doposud žádnou komunikačně-orientovanou akci, tak jediné vzniklé náklady byly pouze na úpravu webu. Jejich

výše činila kolem 735 tisíc Kč. Centrum v tomto programovém období doposud realizovalo veškeré aktivity vlastními silami, takže jejich náklady jsou zatím nulové.

Dále doplnila, že i v roce 2023, bylo čerpáno ještě z Technické pomoci IROP 2021-2020, takže i tím došlo k výrazné úspoře peněz.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Doplnil, že se publicita v novém programovém období zaměřuje primárně na 3 oblasti, kde příliv projektů není takový, jak se očekávalo. Jedná se o sociální bydlení, veřejné prostranství pro cestovní ruch a revitalizace modrozelené infrastruktury v Praze.

Sára Pešková, Evropská komise

Dotázala se, zda se dá díky microsite kvantifikovat růst zájmu žadatelů účast v Regiostars.

Jana Brodská, ŘO IROP

Vysvětlila, že ŘO IROP na tom stále pracuje a v rámci pracovních skupin se řeší, jak právě zvednout zájem žadatelů. V úvahu přichází i tzv. regionální kolo v rámci ČR, jehož cílem bylo zvýšení zájmu o podobné akce.

7. Různé

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Krátce pohovořil o plánované evaluaci vzdělávací infrastruktury, jejíž příprava je v současné chvíli téměř u konce a bude se na ní podílet Univerzita Karlova. Cílem je zjistit, zda intervence IROP míří do míst, kde je to skutečně nejvíce potřeba. V současné době probíhá i výsledková evaluace v oblasti zdravotnictví, jejíž výsledky budou zhruba v polovině příštího roku.

8. Závěry z 5. zasedání Monitorovacího výboru IROP 2021-2027

Leo Steiner, předseda MV IROP

Zrekapituloval závěry tohoto zasedání.

Správnost zápisu ověřila: Mgr. Jana Brodská, vedoucí oddělení podpory operačních programů

V Praze, dne

Zápis schválil: Mgr. Leo Steiner, vrchní ředitel sekce evropských a národních programů

V Praze, dne